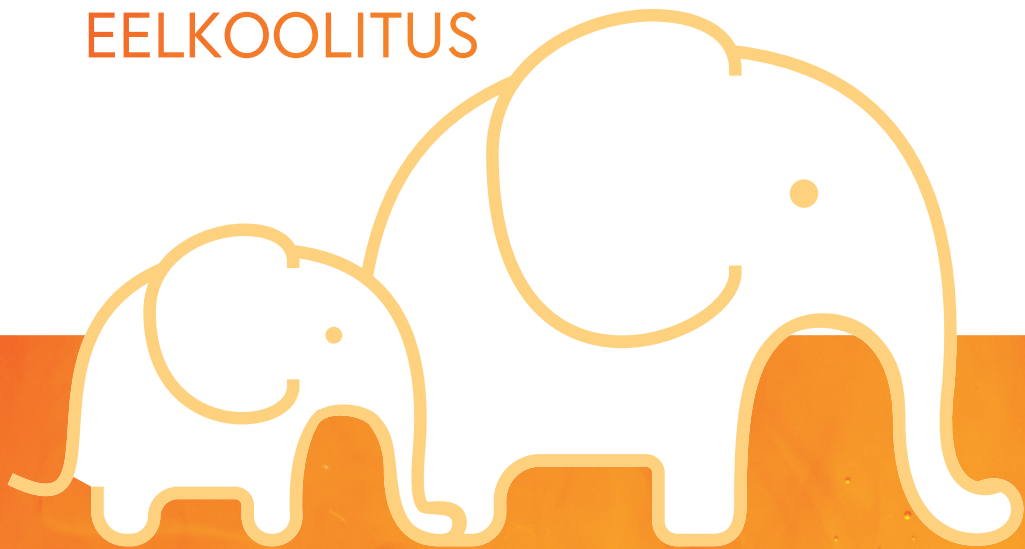


PRIDE-i

EELKOOLITUS



hoolduspere vanematele,
lapsendajatele ja eestkostjatele



Iga laps vajab kodu ja perekonda. On väga oluline, et lapsed, kel mingil põhjusel pole võimalik kasvada oma sünniperes, saaksid elada mõnes teises neile sobivas peres. Perel, kes soovib ja on valmis pakkuma hoolt, tuge ja armastust teistest vanematest sündinud lapsele oma kodus, on võimalik hakata hoolduspereks, eestkostepereks või last lapsendada.

PRIDE

Otsus saada hoolduspere vanemaks, eestkostjaks või lapsendajaks on tõsine samm, mis vajab põhjalikku läbikaalumist. Pere vajab ettevalmistust, et olla teadlik, mida sünniperest ilma jäänud lapse kasvatamine ja toetamine endast kujutab. Üheks oluliseks pere ettevalmistamise ja hindamise protsessi osaks on PRIDE-i eelkoolitus.

PRIDE-i eelkoolitusel saab arutluste, harjutuste, rollimängude ja õppuste käigus läbi mõelda oma soovi ja valmisoleku hakata hoolduspere vanemaks, eestkostjaks või lapsendajaks.

PRIDE-i programmi arendasid 1990. aastal välja kahekümneaastase kogemusega USA spetsialistid. Eestis on PRIDE-i eelkoolitus saadaval alates 2000. aastate algusest. Koolitust uuendati 2016–2017.

PARENT – Vanemate

RESOURCES for – ressurss

INFORMATION, – informatsiooni,

DEVELOPMENT and – arengu ja

EDUCATION – hariduse jaoks

PRIDE on pädevustepõhine koolitus, mis rajaneb seisukohal, et lapsendajatel, eestkostjatel ja hoolduspere vanematel peavad olema kindlad tugevused, teadmised ning oskused selleks, et olla lapsele, kes ei saa kasvada oma sünniperes, võimalikult hea vanem.

PRIDE

Vanemad peavad teadma järgmist:

- kuidas lapsed saaksid end tunda kaitstuna ja hoolitsetuna,
- kuidas toetada lapse arengut,
- kuidas toetada last suhetes oma bioloogilise perekonna ja teiste talle oluliste inimestega,
- kuidas lapsele pühenduda ja luua usalduslikud suhted kogu eluks,
- miks on oluline ja kuidas teha lapse huvides erinevate osapooltega koostööd.

Eelkoolitusel käsitletakse erinevaid teemasid, nagu näiteks hoolduspere/lapsendaja/eestkostepere roll ja vastutus, kiindumussuhete olulisus ning nende kujunemine, kaotuskogemus, distsipliin, lapse arengu mahajäämuse põhjused ja abistamise võimalused.

PRIDE-i eelkoolitus koosneb 9 õppusest, mis viiakse läbi 2–4 kuu vältel. Õppuste maht on kokku 58 akadeemilist tundi:

- **auditoorne õpe** (39 akad t, üks õppekord kestab 3 tundi ja 15 minutit ning toimub üldjuhul pärast tööpäeva lõppu või nädalavahetustel);
- **iseseisev töö** (15 akad t) – PRIDE-i raamatu lugemine ja Eluraamatu* täitmine, lisamaterjali lugemine;
- **perekülastus** (2 akad t), mille käigus kohtutakse potentsiaalsete lapsendajate, eestkostjate ja hoolduspere vanematega nende kodus keskkonnas. Koolitajad aitavad perekonnal analüüsida oma varasemaid ja praeguseid elukogemusi ning tuvastada oma tugevusi ja vajadusi;
- **kooshindamise kohtumine** (2 akad t), mille käigus koolitajad ja potentsiaalsed lapsendajad, eestkostjad ja hooldusvanemad vestlevad koolitusel omandatud oskustest, pere ressursidest ja valmisolekust hakata vanemaks lapsele, kes ei saa kasvada oma sünniperekonnas.

* PRIDE-i Eluraamat – Perré saabuval lapsel on juba oma perekonnalugu, nagu ka potentsiaalsel kasuperel. Nii nagu hooldus- ja eestkosteperele ning lapsendajatele on tähtis tunda oma lapse minevikku, on ka PRIDE-i koolitajatele tähtis tunda minevikku. Eluraamatus olevatele küsimustele vastamise kaudu annab pere informatsiooni endast ja oma perest ning saab jagada mõtteid ja tundeid lapse kasvatamise kohta. Eluraamatu täitmine nõuab aega ja pingutust, aga see on oluline, et analüüsida ennast ja oma minevikku, ning koolitajatele, et näha pere tugevusi ja arenguruumi.

Õppuste teemad:

1. Ühinemine PRIDE-i koolitusega
2. Koostöö lapsele püsivate suhete tagamiseks
3. Lapse arengu toetamine – kiindumus
4. Lapse arengu toetamine – kaotus
5. Perekondlike suhete tugevdamine
6. Lapse arengu toetamine – distsipliin ja piiride seadmine
7. Suhted kogu eluks
8. Muutustega toimetulek
9. Teadliku otsuse langetamine

Koolituse lõppedes toimub hindamine. Koolitajad ja pere vestlevad omavahel omandatud oskustest ning koolitaja suunab analüüsima oma ressursse ja valmisolekut hakata hoolduspere vanemaks, lapsendajaks või eestkostepereks. Nii saab langetada teadliku otsuse oma valmisoleku ja võimekuse kohta kasvatada last, kes ei saa kasvada oma sünnivanematega.



Kellele on koolitus mõeldud?

Koolitusele on oodatud hoolduspere vanemad, lapsendajad ja eestkostjad. Hoolduspere vanematele on koolitus kohustuslik.

Koolitusele registreerimine

Hoolduspereks saamise sooviga peresid ja lapsendajaid registreerib PRIDE-i eelkoolitusele Sotsiaalkindlustusamet.

Eestkosteperesid registreerib koolitusele kohaliku omavalitsusüksuse lastekaitse-spetsialist.

PRIDE

Koolituse korraldus

Koolitused toimuvad neljas Eesti piirkonnas, et pered saaksid koolitustel osaleda oma kodule võimalikult lähedal:

- Põhja piirkond (Harju, Rapla ja Järva maakond)
- Ida piirkond (Ida-Viru ja Lääne-Viru maakond)
- Lõuna piirkond (Jõgeva, Tartu, Võru, Põlva, Valga ja Viljandi maakond)
- Lääne piirkond (Saare, Hiiu, Lääne ja Pärnu maakond)

Koolitusi korraldatakse enamasti piirkonna suuremates keskustes eesti ja vene keeles. Koolitusgrupis on tavaliselt koos nii hooldus-pere vanemad, lapsendajad kui ka eestkostjad.

Supervisioon

1–2 aasta jooksul pärast eelkoolitust toimub lisaks viis supervisioonikohtumist (mahus 20 akad t). Supervisiooni pakutakse üldjuhul siis, kui lapsed on peredesse jõudnud. Supervisioonil käsitletakse lapse perre jõudmisega seoses kerkinud küsimusi ja väljakutseid.

Tugiteenused

Hooldus-, lapsendaja- ja eestkosteperedele pakutakse erinevaid tugiteenuseid, nagu näiteks mentorlust, telefoni- ja internetinõustamist ning psühholoogilist nõustamist nii individuaalselt kui ka grupis. Nõustamisteenuseid ja mentorlust saab juba enne lapse perre saabumist ning lapse igas eluetapis.

Asendushoolduselt (hooldus- või eestkosteperest) elluastuvatele noortele pakutakse tugiisikuteenust.

Täpsemat infot tugiteenuste kohta leiab Sotsiaalkindlustusameti veebilehelt www.sotsiaalkindlustusamet.ee.

„Kõik lapsevanemad võiksid PRIDE-i koolituse läbida, sest seal on kõikidele lapsevanematele vajalikke teadmisi.“

„Üldse poleks mõeldav last perre võtta, kui PRIDE-i koolitus pole läbitud. See on loomulik osa ettevalmistusest.“

„Koolituselt sai palju uusi teadmisi ning maailmavaade avardus palju.“

„Oskan nüüd mõelda sellele, mida lapsed ja nende bioloogilised vanemad tunda võivad.“

„Koolitusel käsitletakse teemasid, mida on väga oluline mittebioloogilise lapse kasvatamisel teada, kuid mille peale ei oskaks iseseisvalt tulla.“

„Koolitusel näeb, et ka teistel peredel on sarnased hirmud, mured ja probleemid, mis tekitab toetava ja mõistva õhkkonna koolitusel.“

„Koolitusel saab jagada ja kuulda nii koolitajate kui ka teiste grupiliikmete elulisi kogemusi ja näiteid.“

„Koolitajad on professionaalsed ja oma teadmiste ning kogemustega osalejatele alati toeks.“

tarkvanem.ee/kasupere



Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development



Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond



Eesti
tuleviku heaks